

یادداشت

جدایی فجر

مجید مونتفی

● چندسالی است که بخش «بین‌الملل جشنواره فیلم فجر» خود را از سرمای زمستان دور کرده و در بهار با گرم‌شدن هوا به استقبال میهمانان و شرکت‌کنندگان خود می‌رود.

این جدایی از بخش «ملی» با برنامه‌ریزی‌های مدون و هدفمندی همراه شد که روند و رشد آن را امروز می‌توان بعد از چند دوره برپایی آن مشاهده کرد. بخش «بین‌الملل» با رصدکردن جشنواره‌های روز دنیا به شناخت خوبی از برپایی یک جشنواره بین‌الملل رسیده است. چندی پیش جشنواره ملی فیلم فجر در بهمن‌ماه به پایان رسید که با افت کیفی زیادی همراه بود؛ هم آثار انتخاب‌شده چنگی به دل نزنند و هم برنامه‌ریزی این جشنواره از پختگی خوبی برخوردار نبود! نمایش بیست‌و‌اندی فیلم در یک جشنواره ملی رقم بسیار ناچیزی به شمار می‌آید، زیرا جشنواره ملی فجر در هر دوره یک دبیر و یک نشانی جدید پیدا می‌کند و سیاست و ارزش‌گذاری‌های خود را به طور ناگهانی تغییر داده و همین تصمیم‌گیری‌های سنتی و ناپخته فرصت مناسبی را در اختیار تیم اجرایی جشنواره نمی‌گذارد تا نقاط ضعف و قوت خود را بهتر شناسایی کند.

این جشنواره که تا چهار سال دیگر ۴۰ ساله می‌شود، با سلاقی جدید و اعمال‌نظرهای عجولانه‌ای که از سوی مدیران آن گرفته شده به چهل‌تکه‌ای تبدیل شده که ابهت و شور گذشته خود را از دست داده است.

اما نیمه دیگر جشنواره فیلم فجر با نام «جشنواره جهانی فیلم فجر» که معرف همگان است در عرض چندسال با داشتن یک تیم و دبیری ثابت، یعنی «رضا میرکریمی» به قوام خوبی رسیده و فیلم‌های مناسبی را از سوی کارشناسان و مشاوران بین‌الملل خود شناسایی کرده و در تقویم جشنواره قرار می‌دهد. این روند صعودی تا آنجا پیش رفته که امسال «مبلغ ورودی ۲۰ دلار» برای ثبت‌نام فیلم‌ها از شرکت‌کنندگان گرفته شده، اما باوجوداین استقبال زیادی از آن صورت گرفته است. در این دوره بیش از هزارو ۶۰۰ فیلم از کشورهای زیادی در جشنواره شرکت کردند که نشان‌دهنده مدیریت درستی است که می‌تواند مبلغ «۳۲ هزار دلار» را مازاد بر بودجه خود دریافت کند که چنین چیزی به نوبه خود در سینمای ایران و منطقه یک پدیده نادر است.

این در حالی است که بخش بین‌الملل جشنواره فجر تافته جدابافته‌ای از بخش ملی نیست و هر دوی آنها تحت نظارت «وزارت ارشاد» مدیریت و سیاست‌گذاری می‌شوند، اما خروجی کیفی این دو جشنواره بسیار متفاوتند. بخش‌های نو و متفاوتی در چند دوره «جشنواره جهانی فیلم فجر» دیده شده که یکی از آنها «دارالفنون» نام دارد که چیزی شبیه همان بخش «استعدادهای نوی جشنواره برلین» است که دبیر این بخش «مازیا میری» است. بخش «دارالفنون» با دعوت از استادان مجرب و بین‌المللی در تعلیم و تربیت فیلم‌سازان نوپای ایرانی به‌همراه شرکت‌کنندگان خارجی کوشا بوده که امسال نزدیک به ۵۵ دانشجو از کشورهای مختلف در آن شرکت کرده‌اند که به نوبه خود رقم چشمگیری است.
مروری بر دو سینمای گرجستان و ایتالیا نیز در برنامه‌های این دوره دیده می‌شود که هر دو کشور تا به امروز فیلم‌سازان بزرگی را به تاریخ سینما هدیه داده‌اند که دین آثار این فیلم‌سازان می‌تواند مقید باشد. این روزها اسامی میهمانان بین‌المللی نگاه بسیاری از کارشناسان و خبرنگاران را در ایران به خود جلب کرده است. ۲۰۰ میهمان از ۷۸ کشور جهان که از همان بدو ورود توسط یک تیم اجرایی تا انتهای جشنواره همراهی می‌شوند. در میان اسامی این میهمانان نام «فرانکو نرو»، بازیگر مشهور ایتالیایی، به چشم می‌خورد که در کارنامه هنری او تجربه همکاری با کارگردانی مانند جان هیوستن در «کتاب آفرینش»، لئوئیس بونوئل در «ترسستانا»، فرانکو زفره لی در «توسکانینی جوان» و کوئنتین تارانتینو در «جنگوی آزادشده» دیده می‌شود. اما گل سرسبد میهمانان این دوره، کارگردان جنجالی تاریخ سینما؛ یعنی «الیور استون» است که «جشنواره جهانی فیلم فجر» از حضور این فیلم‌ساز در ایران بسیار خشنود است و به خود می‌بالد؛ فیلم‌سازی که نگاه و فیلم‌های تند او علیه سیاست‌های روز آمریکا بازنده همگان است.

خبر

دبیر سومین دوره جشنواره فیلم «سلامت» منصوب شد

● گروه هنر: با صدور حکمی از سوی سیدمحمدهادی ایازی دبیر سومین دوره جشنواره فیلم «سلامت» منصوب شد. سیدمحمدهادی ایازی در حکمی «محمد کیاسالار» را به عنوان دبیر این دوره از جشنواره منصوب کرد. محمد کیاسالار مدرک دکترای پزشکی از دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی دارد. او مؤلف چندین کتاب در حوزه «سلامت» و ریاست هیئت انتخاب و عضو هیئت داوران جشنواره در دوره گذشته بوده است. او درحال حاضر سردبیر هفته‌نامه «سلامت» است. جشنواره فیلم «سلامت» از سال ۱۳۹۴ آغاز به کار کرده است و سومین دوره آن از یکم تا پنجم شهریور سال جاری در تهران برگزار می‌شود.

شاهرخ دولکو

پائولو و ویتوریو تاویانی آبروی سینمای ایتالیا در دهه‌های ۶۰، ۷۰ و اوایل دهه ۸۰ سینمای ایتالیا بودند. بهترین وارثان سینمای بزرگ نئورئالیسم که در خاموشی یا کم‌سوویی بزرگان این سینما، این فرصت را به سینمادوستان دادند تا جلوه‌ای دیگر از این سبک بزرگ سینمایی را شاهد باشند؛ سبکی که این‌بار با سبک شخصی این دو برادر همراه شده بود و نشانه‌هایی تازه می‌یافت.

گروه هنر: فیلم «گرگ‌بازی» به کارگردانی عباس نظام‌دوست در دو بخش «فانوس خیال» و «بازار» سی‌وششمین جشنواره بین‌المللی فیلم فجر حضور دارد. این کارگردان درباره محتوای فیلمش به «شرق» توضیح داد: «فیلم «گرگ‌بازی» درباره یک گروه جوان هنردوست است که می‌خواهند تئاتری با نام «گرگ‌بازی» که برگرفته از بازی مافیاست، روی صحنه ببرند. این گروه هنری نمایش‌نامه «گرگ‌بازی» را به یک سرمایه‌گذار معرفی می‌کنند و اتفاقات زیادی در شب معرفی نمایش رخ می‌دهد که در فیلم به تصویر کشیده شده است».

نظام‌دوست» درباره دلیل انتخاب این قصه عنوان کرد: «جذابیت‌های دراماتیک زیادی در این قصه وجود داشت که باعث شد

قصه فیلم براساس این فضا نوشته شود».

کارگردان فیلم «گرگ‌بازی» نظر خود را درباره جشنواره جهانی فیلم فجر این‌گونه بیان کرد: «جشنواره جهانی فیلم فجر درحال حاضر مهم‌ترین رخداد بین‌المللی سینمای ایران است و در دنیا هم نظرات مثبتی درباره آن به وجود آمده. در نتیجه فیلمی که در این جشنواره حضور داشته باشد، شانس دیده‌شدن و فروش در بازارهای بین‌المللی را کسب خواهد کرد».

او افزود: «افراد شاخصی از جشنواره‌های معتبر دنیا در جشنواره جهانی فیلم فجر حضور دارند و می‌توان از این فرصت برای ارائه فیلم دیده‌شدن آن استفاده کرد. جشنواره جهانی فیلم فجر فعلا تنها امکان داخلی برای معرفی فیلم‌سازان ایرانی و فیلم‌هایشان برای حضور در جشنواره‌های خارجی است و این موضوع یکی از دلایلی است که دوست داشتم فیلم «گرگ‌بازی» در جشنواره جهانی فیلم فجر حضور داشته باشد».

نظام‌دوست» با اشاره به اینکه فیلم «گرگ‌بازی» در بخش «فانوس خیال» و «بازار» سی‌وششمین جشنواره جهانی فیلم فجر به نمایش درخواهد آمد، گفت: «بزرگ‌ترین دستاورد حضور در جشنواره، دیده‌شدن فیلم از سوی مخاطبان خاص سینما، اهالی رسانه و منتقدان است. هر

به مناسبت درگذشت «ویتوریو تاویانی»، کارگردان مشهور ایتالیایی

داستانی غم‌انگیز از ۲ پیرمرد

می‌گیرد. نه به سوزهایشان نزدیک می‌شدند تا ترحم یا اشتیاق یا تأکید یا تمایلی به آنها نشان دهند، نه از آنها دور می‌شدند تا از شناخت و درک و فهم بیش آنها چیزی را از ما پنهان کنند. همه چیز تقریباً همیشه در نمای متوسط حضور داشت و ارتفاع دوربین تقریباً همیشه در راستای دید چشم انسان.
آنها مثل انسان به شخصیت‌هایشان نگاه می‌کردند و از ما می‌خواستند ما هم مثل انسان آنها را ببینیم، با تمام تضادهایی که هر انسانی می‌تواند درگیرش باشد: خشونت/ بی‌آزاری (پدرسالار)، واقعیت/ تخیل (سن‌میکله یک خروس داشت) و هنر/ زندگی (سزار باید بمیرد). سینمایِ ناظرِ برادران تاویانی همه این تقابل‌ها را

گفت‌وگو با عباس نظام‌دوست، کارگردان فیلم «گرگ‌بازی»

برنامه‌ریزی جشنواره برای من خیلی عجیب بود

فیلمی به این منظور ساخته شده که به نمایش درآید و منتقدان درباره آن نظر دهند و فکر می‌کنم جشنواره بهترین ویترن برای فیلم‌ها هستند. حضور در جشنواره جهانی فیلم فجر شانس نقدشن از طرف منتقدان داخلی و از طرفی دیده‌شدن از سوی بخش‌کنندگان خارجی را برای فیلم‌ها فراهم می‌کند. چون اصولا در ایران امکان دیگری برای حضور فیلم‌سازان و تهیه‌کنندگان خارجی وجود ندارد و جشنواره جهانی فیلم فجر این امکان را برای فیلم‌سازان داخلی فراهم کرده که در خلال جشنواره با سینماگران دیگر کشورها تبادل تجربه داشته باشند».

او نیز تأکید کرد: «جشنواره جهانی فیلم فجر زمینه‌ای را برای بخش

و دیده‌شدن تعداد زیادی از فیلم‌های ایرانی فراهم کرده است. من در دوره‌های قبلی در جشنواره حضور نداشتم و این اولین دوره است که در جشنواره فیلم فجر حضور دارم و دیدم کار خود را به‌درستی انجام می‌دهد. ظاهراً در این جشنواره برنامه‌ریزی درست و اصولی وجود دارد و این نکته برای من خیلی عجیب بود! هنوز وارد ایام برگزاری جشنواره نشده‌ایم، اما امیدوارم این نظم و انضباط در روزهای برگزاری جشنواره هم ادامه داشته باشد».

یادآوری می‌شود، سی‌وششمین جشنواره جهانی فیلم فجر از ۳۰ فروردین تا هفتم اردیبهشت (۱۹-۲۷ آوریل ۲۰۱۸) به دبیری سیدرضا میرکریمی در پردیس سینمایی چارسوی تهران برگزار می‌شود.

درباره رکن‌الدین خسروی

آتش به دل نسلی انداختی

حتی پول خرید کهنه بچه‌اش رو نداره...! بدبخت روانی، به تو که زخم نمی‌د!» که فکر به این مشکل آخری واقعا او را به مرز جنون رسانده بود. از زیر درخت بلند شد، چراکه سنده گفتی فرق سرش را میهمان کرده بود. راهی خیابان شد و چشمش به تئاتر سنگلج افتاد. عکس‌های نمایش او را جذب کرد. نزدیک شد. خواست وارد سالن شود. دربارنی جلویش را گرفت: بلیت داری؟! نداشت. عقب

رکن‌الدین خسروی

حضور ۶ میهمان ویژه دیگر در جشنواره جهانی فیلم فجر

سابق، روبرتو برینینتی؛ تدوینگر و آنا هنکل-دونرسمارک؛ برنامه‌ریز جشنواره‌های سینمایی از دیگر سینماگرانی هستند که حضورشان در سی‌وششمین جشنواره جهانی فیلم فجر قطعی شده است.

جشنواره جهانی فیلم فجر امسال میزبان سینماگران مختلفی از اقصا نقاط جهان خواهد

زاویه

برنامه‌های جدید

خانه موسیقی در سال ۹۷

● **گروه هنر:** حمیدرضا نوربخش، مدیرعامل خانه موسیقی، در ابتدای این نشست رسانه‌ای که روز دوشنبه، ۲۷ فروردین، در سالار اجتماعات خانه موسیقی ایران برگزار شد، در توضیحاتی گفت: رویکردی که ما به‌صورت جدی پیگیر آن هستیم، مسئله کیی‌رایت آثار است زیرا اقتصاد موسیقی، به‌ویژه موسیقی سنتی ایرانی، دچار مشکلات است.

او ادامه داد: تعداد زیادی از آثار موسیقایی به‌راحتی در فضای مجازی عرضه می‌شود که هنرمندان این عرصه را دچار مشکل کرده است. سن از همه شما عزیزان رسانه می‌خواهم که در پیگیری این موضوع کنار ما باشید تا بتوانیم تأثیرگذاری بیشتری داشته باشیم.

مدیرعامل خانه موسیقی ایران گفت: موضوع دیگری که به کمک رسانه‌ها نیاز دارد، معرفی استعدادهای موسیقی ایرانی است. متأسفانه فضایی وجود ندارد که هنرمندان مستعد عرصه موسیقی معرفی شوند. در کنار این موضوع، مطالبات بحق هنرمندان موسیقی نیز مسئله دیگری است که برای آن نیازمند کمک جدی رسانه‌ها هستیم. متأسفانه خط قرمزهای بی‌ربط و غیرقانونی به‌شکلی در حال گسترش است که نباید نهادینه شوند.

نوربخش ادامه داد: انتظار ما از اهالی رسانه این است که به عنوان مشاوران امین و آگاه در کنار ما باشند و هرچا نیاز است، تذکرات لازم را بدهند. شما اهالی رسانه چشم و گوش جامعه هنرمندان و مخاطب هستید که باید به رصدکردن موضوعات مربوط به موسیقی بپردازید. خیلی از نکاتی که گفته می‌شود نشئت‌گرفته از یک سوءتفاهم است که باید مرتفع شود.

این خواننده موسیقی ایرانی اظهار کرد: آیا گفتگیر هنرمندان فعال این عرصه به ته‌دیگ خورده است که دیگر شاهد آثار ارزشمند دهه‌های گذشته نیستیم؟ باور کنید مشکل امروز موسیقی ما همین موضوعات است بنابراین نباید خودمان را درگیر اختلافات کنیم. ما موظفیم در کنار هم حضور داشته باشیم تا راهی را که انتخاب کردیم، به‌خوبی ادامه پیدا کند.

او در بخش دوم این نشست رسانه‌ای که به پرسش خبرنگاران اختصاص داشت، در جواب سؤالی مبنی بر سرنوشت سند موسیقی کشور توضیح داد: این موضوع را باید از دوستان شورای عالی انقلاب فرهنگی سؤال کنید چون بخش تدوین این سند که کار ما بود، مدت‌هاست به اتمام رسیده و پرونده باید در صحن شورا مطرح شود که بهتر است این مسئله را از دبیرخانه شورا پیگیری کنید. ما هم قطعاً پیگیری موضوع را انجام خواهیم داد.

نوربخش همچنین با انتقاد از شرایط اجرای بانسوان نوازنده در اجراهای زننده، به‌ویژه در شهرستان‌ها، بیان کرد: نوازندگی شغل گن هنرمندان است. نمی‌شود به یک نوازنده گفت که شما ساززندن را یاد بگیر اما حق نداری روی صحنه اجرا داشته باشی، به اعتقاد من باید یک قانون واحد در سراسر کشور حاکم باشد که اجازه عبور از خط قرمزها را ندهد.

مدیرعامل خانه موسیقی درباره واکنش خانه موسیقی به بروز برخی از اتفاقات و مسائل صنفی گفت: ما تک‌تک مواردی را که در حوزه موسیقی اتفاق می‌افتد، پیگیری می‌کنیم ولی در برخی از موارد تکرار پیگیری‌ها و انعکاس رسانه‌ای آنها کار را بهتر نمی‌کند، بلکه ماجرا بدتر می‌شود.

این خواننده موسیقی ایرانی درباره تغییر و تحولات دفتر موسیقی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی در ماه‌های اخیر به اظهارات روز گذشته خود در جریان نشست ماهانه خانه موسیقی اشاره کرد و آن را نشئت‌گرفته از یک سوءتفاهم دانست. پیگیری موضوع تشکیل کانون فعال منتقدان، روزنامه‌نگاران و پژوهشگران حوزه موسیقی در خانه موسیقی از دیگر مباحثی بود که در این نشست مطرح شد که حمیدرضا نوربخش اعلام کرد آماده هرگونه همکاری در این زمینه با خبرنگاران و فعالان رسانه در عرصه موسیقی است.

او درباره نحوه تعاملات خانه موسیقی ایران با معاون هنری فعلی وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی گفت: ما باید با هر مدیری که سرکار بیاید، کار کنیم چون فعالیت‌ها نباید جزیره‌ای باشد. به‌همین‌دلیل خبرهایی که مبنی بر اختلاف و برخی از حاشیه‌ها در این زمینه وجود دارد، اصلاً درست نیست و ما هم اکنون در تعامل خوبی با آقای حسینی و همکارانشان هستیم.